

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 2268
Konu : Soru Önergeleri

.06/2014

65123- 45134

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-182899 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/45123, İstanbul Milletvekili Süleyman ÇELEBİ'ye ait 7/45124, Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'e ait 7/45125, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/45126, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/45127, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIKA'ya ait 7/45128, İzmir Milletvekili Alaattin YÜKSEL'e ait 7/45129, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/45130, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/45131, 7/45134, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/45132 ve Yozgat Milletvekili Sadir DURMAZ'a ait 7/45133 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

Görüş 7/45123, 7/45124, 7/45125, 7/45126,
7/45127, 7/45128, 7/45129, 7/45130,
7/45131, 7/45132, 7/45133, 7/45134 (19 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Süleyman ÇELEBİ
İstanbul Milletvekili
Esas No : 7/45124

Çevre kirliliği, doğal yaşam alanlarının ve ekosistemlerin tahribi, tarım topraklarının yanlış kullanımı, zehirli ve GDO'lu ürünler sadece insanları değil, sayısız canlı türünü de tehdit etmeye devam ediyor. Daha fazla kar için ne yazık ki halkın sağlığı hiçe sayılıyor. Daha geçenlerde bir bebek maması markasında GDO'lu ürün olduğu tespit edilmesi ile mamaların toplatılmasına karar verilmişken çıkan bu yönetmelik ile çocuklarımızın sağlığı bile hiçe sayılmaktadır.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinde yapılan değişikliklerle halk sağlığı Bakanlık tarafından tehdit altına alınmıştır.

Bakanlığın bugünkü Resmi Gazete 'de yayımlanan kararıyla, Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik'te yapılan değişiklik ile analiz sonucunda üründe yüzde 0.9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde bu durum GDO bulaşanı olarak değerlendirilir" fıkrası eklendi. Değişiklik ile eklenen bir başka fıkra da, "GDO bulaşanı olan ürünlerde bulaşan olarak tespit edilen genlerin Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması durumunda ürünler onay amacına uygun olarak kullanılabilir" denilerek, içeriğine yüzde 0,9 ve altında GDO bulunan gıda ürünlerinin üretim ve satışına izin verilmiş oldu.

Yönetmeliğe ayrıca, "GDO Bulaşanı" tanımı da şöyle yapıldı: "Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketlenme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen, önlenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO'lar."

Bu tanımın değişmesi bile GDO'lu ürünlere kapı aralamaktadır. Bu yönetmelik Biyogüvenlik Kanunu'nu hiçe saymaktadır. Yönetmelikler Kanunlara uygun olarak çıkarılması gerekirken Kanunu hiçe sayan bir yönetmelikle karşı karşıyayız. Bu nedenle:

SORU 1) Bakanlığınız tarafından Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Ürünlerine Dair Yönetmelik'te yapılan değişiklik Biyogüvenlik Kanununa aykırı değil midir?

SORU 2) Biyogüvenlik Kanunu'nun izin verdiği GDO'lu ürünler var mıdır? Yoksa çıkarılan yönetmelik Biyogüvenlik Kanunu ile çelişmez mi?

SORU 3) Yönetmelikte belirtilen %0,9 kriterini hangi bilimsel verilere göre aldınız?

SORU 4) Biyogüvenlik Kanunu'nun yasaklar başlıklı 5. Maddesinde, GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanılması yasaklanmıştı. Kanun'daki bu açık düzenlemeye rağmen, bugün yapılan yönetmelik değişikliğiyle bu yasağın yönetmelikle birlikte delinmiş olduğunu düşünüyor musunuz?

SORU 5) GDO'lu ürünlerin insan sağlığı açısından zararlı olduğunu düşünüyor musunuz? GDO'lu ürünlerin halk sağlığını tehdit ettiğini düşünüyorsanız, GDO'lu ürünlerin piyasada yer almasına izin verme gerekçeniz nedir?

~ ~

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmektedir.

Ülkemizde tüm GDO’lu ürünlerin üretimi yasaktır. Ülkemizde gıda amaçlı olarak kullanımına izin verilen herhangi bir gen veya genetiği değiştirilmiş ürün bulunmamakta olup, bu ürünlerin ithaline kesinlikle izin verilmemektedir.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’e “*GDO Bulaşanı*”: *Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketlenme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO’ları,*” tanımı eklenmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlardan, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden görüş alınarak yapılan Yönetmelik değişikliği ile “GDO Bulaşanı” kavramına açıklık getirilmiştir.

Üniversitelerden alınan görüşler, Avrupa Birliği’nin 1829/2003-1830/2003 sayılı Regülasyonları doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sonucu %0,9 değeri GDO bulaşan limiti olarak kabul edilmiştir.

GDO Bulaşanı tanımı %0,9’un altında GDO içeren ürünlere izin verildiği anlamına gelmemektedir. GDO bulaşanı olan ürünlerin dahi sadece Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması ve belirlenen amaç için kullanılması zorunludur. Biyogüvenlik Kurulu tarafından gıdada kullanımına izin verilen GDO bulunmadığından hiçbir gıda maddesinde onaylı veya onaysız GDO bulaşıklığına dahi izin verilmemektedir. Yönetmelikte yapılan değişiklik ile; GDO bulaşanı olsa dahi GDO’lu bebek mamalarına izin verilmesi ve Biyogüvenlik Kanunu ile belirlenen yasakların kaldırılması söz konusu değildir.

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin kullanımına, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda Biyogüvenlik Kurulu tarafından karar verilmektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan çeşitli uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, .. vd.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan-hayvan-bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmakta olup, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontrollerle gerekli işlemler etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir.

43